

ЗВІТ
ПРО НАЙВАЖЛИВІШІ НАУКОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ
ДУ "ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ НАН УКРАЇНИ"
за 2015 рік

У 2015 році завершені дослідження по **3** науково-дослідних роботах відомчої тематики:

1.«Формування структури базових ринків України: державне регулювання в нових умовах лібералізації та протекціонізму в торгівлі». Науковий керівник – Гочилін В.О. Осташко Т.О.

2.«Формування державної політики сільського розвитку на основі адаптаційного потенціалу громад» . Науковий керівник – чл.-кор. НАН України Бородіна О.М.

3.«Монетарний механізм розвитку економіки України в умовах глобальної фінансової нестабільності» . Науковий керівник – Шелудько Н.М.

У 2015 році продовжувалися дослідження по **11** науково-дослідних роботах відомчої тематики:

1.«Імплементація високих технологій в економіку України». Науковий керівник – Єгоров І.Ю.

2.«Консолідація державних фінансів України в умовах світової фінансової нестабільності». Науковий керівник – Луніна І.О.

3.«Фінансове забезпечення структурної модернізації реального сектора економіки України». Науковий керівник – Зимовець В.В.

4.«Історія підприємництва в Україні». Науковий керівник – Небрат В.В.

5.«Національні та глобальні детермінанти економічного зростання України». Науковий керівник – чл.-кор. НАН України Шинкарук Л.В.

6.«Ресурсні можливості розвитку аграрного сектора економіки України». Науковий керівник – Шубравська О.В.

7.«Соціокультурні чинники розвитку українського ринку праці».. Науковий керівник – Балакірева О.М.

8.«Вплив глобальних фінансових трансформацій на валютно-фінансову систему України» . Науковий керівник – Богдан Т.П.

9.«Неоіндустріальна трансформація промислового потенціалу України». Науковий керівник – Дейнеко Л.В.

10. "Інтеграційні фактори трансформації інституційного середовища та структури ринків енергоресурсів України". Науковий керівник – Подолець Р.З.

11. «Розвиток інфраструктурних секторів як чинник реалізації пріоритетних напрямів економічної політики України». Науковий керівник – Никифорок О.І.

У 2015 році розпочалися дослідження по **4** науково-дослідних роботах відомчої тематики:

1.«Відтворювальна динаміка економічних систем: інститути та діяльність». Науковий керівник – чл.-кор. НАНУ Гриценко А.А.

2.«Чинники і тренди економічного зростання в Україні». Науковий керівник – академік НАНУ Геєць В.М.

3.«Структурні зміни у світовій торгівлі як чинник розвитку внутрішнього ринку України». Науковий керівник – Осташко Т.О.

4.«Соціально-економічні імперативи розвитку ринку праці». Науковий керівник – Близнюк В.В.

Найважливіші результати досліджень, отримані за звітний період:

- виявлено формування передумов для переходу до реконструктивного типу відтворювальної динаміки, в якому поєднуються просте, звужене і розширене відтворення різних складових економічної системи з якісними перетвореннями, що змінює міру та критерії соціально-економічного розвитку і відкриває потенційну можливість використання таких негативних форм економічної динаміки, як криза, депресія і деструктивне зростання для якісної перебудови структури економічної системи України (*чл.-кор. НАН України Грищенко А.А.*);

- вперше системно розкрито фундаментальні чинники економічного зростання в Україні у розрізі основних макросекторів за сучасних нестабільних умов розвитку світової та вітчизняної економіки, на базі яких з використанням розроблених економіко-математичних моделей виконано сценарне прогнозування щодо забезпечення зростання ВВП України у 2016-2020 рр. та обґрунтовано відповідні заходи структурної, інноваційної та фінансової політики (*акад. НАН України Геєць В.М., відповідальний виконавець Скрипниченко М.І.*);

- розкриті домінанти і суперечності монетарного розвитку малих трансформаційних економік в умовах глобальної фінансової нестабільності, структуризовано чинники і особливості монетарного механізму економічної кризи в Україні, обґрунтовано концептуальні засади модернізації монетарного механізму економічного розвитку України у контексті викликів і ризиків, породжених глобальними фінансовими дисбалансами і реформуванням світової фінансової архітектури, а також загостренням внутрішніх політико-економічних суперечностей (*Шелудько Н.М.*);

- виконані аналітичні оцінки бюджетних наслідків реформи місцевого самоврядування та системи міжбюджетних відносин, що полягають у погіршенні показників бюджетної децентралізації та зростанні централізації бюджетних рішень у 2015 р.; визначені недоліки процесів бюджетної децентралізації, що призводять до погіршення забезпечення населення суспільними благами та послугами (*Луніна І.О.*);

- розроблено модельно-аналітичний інструментарій, який дозволяє прогнозувати обсяги можливого припливу іноземного капіталу на основі значень спреду «EMBI-Україна» та оцінено вплив волатильності глобального фінансового ринку (індексу VIX) на рівень

спреду і надходження іноземного позичкового капіталу до України; розкрито і оцінено макро-фінансові ефекти припливу іноземного позичкового капіталу до економіки України (вплив на інвестиційну діяльність, внутрішні відсоткові ставки і РЕОК гривні) (*Богдан Т.П.*);

- обґрунтовано концептуальні засади державної політики у сфері фінансового забезпечення структурної модернізації реального сектора економіки в умовах дефіциту фінансових ресурсів на внутрішньому ринку, в основу яких покладено концентрацію фінансових ресурсів держави та приватного сектора на реалізації пріоритетних модернізаційних проектів (*чл.-кор. НАН України Даниленко А.І., Зимовець В.В.*);

- обґрунтовано основні вектори трансформації економіки України, на основі забезпечення взаємозв'язку між економікою, добробутом і природним капіталом: підвищення ефективності використання ресурсів та стимулювання їх переробки і повторного використання, зміну моделі споживання, впровадження інновацій та підтримку наукових досліджень, забезпечення оцінки економічної цінності природного капіталу та екосистем, визначення ключових ініціатив для довгострокових стратегій, що дозволить підвищити конкурентоспроможність, створити нові джерела зростання та нові робочі місця за рахунок підвищення продуктивності, комерціалізації інновацій, ефективнішого управління ресурсами (*чл.-кор. НАН України Шинкарук Л.В.*);

- *вперше*: доведено, що розвиток нанотехнологій, зокрема, їхня комерціалізація, трансфер, імплементація та отримання економічного ефекту напряму залежить від інноваційної активності у переробній промисловості; обґрунтована необхідність запровадження, в Україні обов'язкової реєстрації виробниками та імпортерами таких товарів, як наноматеріали, суміші та вироби, котрі їх містять, що обумовлено доцільністю контролю за обігом нанопродуктів через створення зони вільної торгівлі з ЄС і стрімким зростанням кількості європейських фірм, що працюють у сегменті нанотехнологій та експортують свої товари (*Єгоров І.Ю.*);

- узагальнено нові виклики, що постали перед транспортним та енергетичним секторами України, здійснено оцінку позитивних і негативних тенденцій, під впливом яких знаходиться інфраструктура нашої держави; розроблено методологічні засади визначення впливу розвитку транспортної та енергетичної інфраструктури України на конкурентоспроможність та активізацію розвитку вітчизняної економіки; узагальнено міжнародний досвід щодо підтримки функціонування інфраструктурних секторів економіки країни в умовах глобальних економічних викликів; проаналізовано директиви та регламенти ЄС в контексті імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС щодо розвитку транспортної та енергетичної інфраструктур, визначено позитивні та негативні наслідки такої імплементації для зазначених секторів (*Никифорок О.І.*);

- визначені основні вектори, що формують можливі сценарії розвитку промисловості України в умовах дії режиму вільної торгівлі з ЄС: 1) орієнтація на європейський ринок; 2) диверсифікація ринків збуту продукції, зокрема, з орієнтацією на швидкозростаючі ринки Азії та Африки; 3) орієнтація на внутрішній ринок і забезпечення максимального захисту національного виробника. Обґрунтовано, що в короткостроковій і середньостроковій перспективі пріоритет має надаватися третьому вектору, який передбачає зміцнення і розвиток внутрішнього ринку шляхом збільшення реальних доходів громадян та захист вітчизняного виробника всіма методами, що не суперечать укладеним міжнародним угодам, а також наполегливе відстоювання національних інтересів при внесенні доповнень і змін до них (*Дейнеко Л.В.*);

- дістало подальшого розвитку положення теорії світової торгівлі про чинники розгортання та форми ведення торгових війн, в частині встановлення факту трансформації типової форми торгових війн між окремими країнами по окремим видам товарів (із застосуванням інструментів ембарго, квотування, спеціальних захисних, компенсаційних та антидемпінгових заходів) у конфлікт між інтеграційними утвореннями із застосуванням методів нетарифного регулювання, зокрема через поширення технічних бар'єрів та посилення санітарних/фітосанітарних норм, внаслідок чого найбільш уразливими у таких конфліктах опиняються країни, які знаходяться на периферійних позиціях в частині розвитку національних систем технічного регулювання (*Осташко Т.О.*);

- визначено інституційні передумови (пастки) нереформованості енергетики, що проявилися у політиці соціального патерналізму, витратній моделі тарифоутворення і неефективній системі механізмів державного контролю. У цьому контексті обґрунтовано, що інтеграційні фактори (міжнародні зобов'язання) в умовах посилення загрози надійності енергопостачання внаслідок втрати частини виробничо-ресурсної бази і посилення загальноекономічних кризових явищ, а також поява поряд з державою нового об'єкту стратегічної ініціативи у вигляді крупних енергокомпаній формують примусовий запит на зміну взаємовідносин у трикутнику «виробник – споживач – держава» та відкривають вікно можливостей для реалізації цільового стану енергетичного сектору, яке полягає у готовності усіх сторін до реформ за умов її зовнішньої політичної і фінансової підтримки (*Подолець Р.З.*);

- запропонована методика оцінки наявності та динаміки виробничих фондів сільського господарства, проведені розрахунки фондозабезпеченості і фондівіддачі в аграрній галузі; сформована концепція системи управління використанням природних ресурсів сільського господарства, яка забезпечить соціально-екологічну орієнтацію процесу модернізації господарського механізму в галузі; обґрунтовано, що активізація потенціалу ефективного зростання сільгоспвиробництва має здійснюватися на основі ширшого

впровадження агроновацій та з урахуванням природоресурсних обмежень (Шубравська О.В.);

- обґрунтовано концептуальні підходи до формування політики сільського розвитку як складової Єдиної комплексної стратегії розвитку сільського господарства та сільських територій в Україні на 2015-2020 рр. за ключовими напрямками, які включають: підтримку сімейних селянських і фермерських господарств; підвищення якості життя та диверсифікацію господарської діяльності у сільській місцевості; місцевий розвиток на основі сільських громад (підхід «знизу-вгору»). Реалізація стратегічних напрямків сільського розвитку сприятиме становленню в Україні нової моделі сталого багатофункціонального сільського господарства, яке разом з виробництвом продовольства, енергії та сировини задовольнятиме інші потреби населення та надаватиме суспільні послуги (чл.-кор. НАН України Бородіна О.М.);

- узагальнено індикатори виміру соціального капіталу як чинника формування трудових цінностей та поведінкових стратегій, що сприяють модернізації українського ринку праці; здійснено оцінку зв'язків між трудовими цінностями і нормами та соціальним капіталом вимірі регіонів України та розроблено методологічні засади аналізу відповідності потреб ринку праці та структури підготовки майбутнього кадрового потенціалу професійними навчальними закладами різного рівня освітньої підготовки (Балакірева О.М.);

- розроблено концепцію становлення підприємництва в Україні та його трансформації як форми інноваційної економічної діяльності на різних етапах вітчизняної історії, що дозволило розкрити природу та характер деформації інституту підприємництва та визначити напрями вдосконалення державної регуляторної політики (Небрат В.В.);

- обґрунтовано необхідність упорядкування й уточнення існуючих імперативів функціонування та розвитку вітчизняного ринку праці в умовах соціальної напруженості суспільства (ефективність, якість зайнятості, гідні умови праці та рівень її оплати) та авторську гіпотезу конгруентних (взаємозалежних) ринків, суть якої полягає у необхідності взаємоузгодженого функціонування чотирьох видів ринків як базової умови збалансованого інноваційного розвитку економіки на всіх її структурних рівнях (горизонтальному, вертикальному, регіональному і професійному). Виявлено критичні точки дисбалансу конгруентних інноваційних ринків в Україні, що становлять загрозу її конкурентоспроможності на світових ринках (Близнюк В.В.).

Результати досліджень з бюджетної та госпдоговірної тематики знайшли практичне застосування при підготовці близько 200 наукових доповідей, доповідних записок та інформаційних матеріалів, що були передані до органів законодавчої та виконавчої влади. На них було отримано 78 позитивних відгуків про впровадження в роботу державних органів результатів дослідження. Перелік найважливіших з них надається нижче:

1. Науково-аналітична записка «Завершальний етап приватизації в Україні: стан, проблеми та ризики». Вих. № 135-13/9 від 12.01.15 р. – Прем'єр-Міністру України А.П.Яценюку.

2. Наукова доповідь «Рекомендації щодо імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС». Вих. № 135-13/13 від 13.01.15 р. – Прем'єр-Міністру України А.П.Яценюку.

3. Прогнозно-аналітичний матеріал «Щодо оцінки дефіциту зовнішнього фінансування України в 2015 році». Вих. № 135-13/32 від 20.01.15 р. – Прем'єр-Міністру України А.П.Яценюку.

4. Науково-аналітична доповідна записка «Щодо необхідності перегляду транспортної стратегії України до 2020 року: методичний аспект». Вих. № 135-13/44 від 23.01.15 р. – Міністру інфраструктури України А.М.Пивоварському.

5. Науково-аналітична записка «Пропозиції про внесення змін до Закону України «Про індустриальні парки». Вих. № 135-13/73 від 05.02.15 р. – Голові Комітету з питань промислової політики та підприємництва В.В.Галасюку.

6. Наукова доповідь «Імплементація Угоди про асоціацію між Україною та ЄС: рекомендації на основі досвіду країн Східної Європи». Вих. № 135-13/75 від 05.02.15 р. – Віце-прем'єр-міністру України - Міністру регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України Зубку Г.Г.; Керівнику Головного департаменту зовнішньої політики та європейської інтеграції Адміністрації Президента України Жовкві І.І.; Голові Комітету ВР України з питань аграрної політики та земельних відносин Кутовому Т.В.; Першому заступнику Голови Комітету ВР України з питань фінансової політики і банківської діяльності Довбенку М.В.; Голові Комітету ВР України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки Мартиненку М.В.; Голові Комітету ВР України з питань транспорту Дубневичу Я.В.; Голові Комітету ВР України з питань європейської інтеграції Геращенко І.В.; Міністру економічного розвитку і торгівлі України Абромавичусу А.; Міністру енергетики та вугільної промисловості України Демчишину В.В.; Міністру екології та природних ресурсів України Шевченку І.А.; Міністру аграрної політики та продовольства України Павленку О.М.; Заст. Міністра аграрної політики та продовольства України з питань європейської інтеграції Рutiцькій В.В.; Заст. Міністра закордонних справ України з питань європейської інтеграції Зеркаль О.В.; В.о. Голови Комітету – Державному уповноваженому Антимонопольного комітету України Барашу М.Я.; Рада Національного банку України Буковинському С.А.; Перш. заст. генерального директора Державної адміністрації залізничного транспорту України Бланку М.І.; Голові комісії з розвитку енергетики та енергозбереження Українського союзу промисловців і підприємців Колмикову Ю.М.; Президенту Торгово-промислової палати

України Чижикову Г.Д.; Керівнику секретаріату Реанімаційного Пакету Реформ Миргородському А.В.; Заст. генерального директора з наукової роботи ДП «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» Нагорній О.О.

7. Науково-експертний висновок на проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо імплементації вимог Директиви ЄС про недобросовісну комерційну практику)». Вих. № 135-13/77 від 06.02.15 р. – Голові Комітету ВР України з питань науки і освіти Л.М.Гриневич; Президії НАН України.

8. Пропозиції щодо стабілізації банківської системи та грошово-кредитного ринку України. Вих. № 135-13/92 від 11.02.15 р. – Прем'єр-міністру України А.П.Яценюку.

9. Матеріали до Парламентських слухань з питань стабілізації банківської системи «Проблемні питання у сфері банківської діяльності, які потребують обговорення у рамках парламентських слухань та законодавчого врегулювання». Вих. № 135-13/95 від 11.02.15 р. – Голові Комітету ВР України з питань фінансової політики і банківської діяльності С.В.Рибалці.

10. Науково-аналітична записка «Модельні розрахунки енергозабезпечення до 2050 р. за різними соціально-економічними сценаріями розвитку України». Вих. № 135-13/96 від 16.02.15 р. – Заст. Міністра енергетики та вугільної промисловості України О.Д.Светеліку.

11. Зауваження та пропозиції до завдань, визначених в Програмі діяльності Кабміну України (Коаліційній угоді) та Стратегії сталого розвитку «Україна-2020». Вих. № 135-13/108 від 19.02.15 р. – Рада підприємців при Кабінеті Міністрів України; Л.П.Козаченку.

12. Науково-аналітична записка «Дослідження основних сучасних концепцій еко-інновацій та оцінка розповсюдження відповідних інновацій в Україні і провідних країнах світу». Вих. № 135-13/115 від 24.02.15 р. – Міністру екології та природних ресурсів України І.А.Шевченку.

13. Зауваження та пропозиції до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності пов'язаних із банком осіб». Вих. № 135-13/123 від 26.02.15 р. – Голові Комітету ВР України з питань фінансової політики і банківської діяльності С.В.Рибалці.

14. Пропозиції до проекту «Модель промислової політики України». Вих. № 135-13/144 від 10.03.15 р. – Комітет ВР України з питань промислової політики та підприємництва.

15. Науково-аналітична записка «Аграрний і сільський розвиток: напрями гармонізації». Вих. № 135-13/154 від 13.03.15 р. – Міністерство аграрної політики та продовольства України.

16. Науково-аналітичний матеріал «Реструктуризація зовнішнього державного боргу України: поточні проблеми, міжнародна практика, перспективні інструменти». Вих. № 135-13/163 від 16.03.15 р. – Заст. Голови Бюджетного комітету ВР України В.М.Кривенку.

17. Доповідна записка «Уніфікація підходів до формування справедливої ціни у трансфертному ціноутворенні та митної вартості товарів». Вих. № 135-13/175 від 19.03.15 р. – Міністру фінансів України Н.Е.Яресько; Державній фіскальній службі України.

18. Науково-аналітична доповідна записка «Професійні орієнтації дітей та підлітків». Вих. № 135-13/184 від 23.03.15 р. – Комітет ВР України з питань науки і освіти; Міністерство освіти і науки України.

19. Науково-аналітична доповідна записка «Доходи та тіньові доходи різних категорій працюючих: оцінка масштабів та динаміки». Вих. № 135-13/185 від 23.03.15 р. – Прем'єр-міністру України А.П.Яценюку; Заст. Глави Адміністрації Президента з питань проведення адміністративних, соціальних та економічних реформ Д.А.Шимківу; Міністру соціальної політики України П.В.Розенко; Голові Комітету ВР України восьмого скликання з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення Л.Л.Денісовій; Голові Комітету ВР України восьмого скликання з питань податкової та митної політики Р.М.Насірову; Голові Комітету ВР України восьмого скликання з питань запобігання і протидії корупції Є.В.Соболеву.

20. Зауваження та пропозиції до проекту Комплексної програми розвитку фінансового ринку України на 2015-2020 рр. Вих. № 135-13/220 від 03.04.15 р. – Голові Комітету ВР України з питань фінансової політики і банківської діяльності С.В.Рибалці; Голові Нацбанку України В.О.Гонтаревій; Голові Ради незалежної асоціації банків України Р.В.Шпеку; Голові Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг І.В.Пашку.

21. Науково-аналітична записка «Про інституалізацію правил обігу земель сільськогосподарського призначення: зарубіжний досвід та можливості його адаптації до умов України». Вих. № 135-13/244 від 09.04.15 р. – Голові Комітету ВР України з питань аграрної політики та земельних відносин Л.П.Козаченку.

22. Науково-аналітичні матеріали щодо моніторингу факторів, що створюють ризики стійкості державних фінансів України. Вих. № 135-13/279 від 27.04.15 р. – Прем'єр-міністру України А.П.Яценюку; Голові Адміністрації Президента України Б.Є.Ложкіну; Міністру фінансів України Н.Яресько; Міністру економічного розвитку і торгівлі України А.Абромавичусу; Перш. заст. Міністра фінансів України І.І.Уманському; Урядовому уповноваженому з питань управління державним боргом В.В.Лісовенку.

23. Пропозиції за матеріалами проведеного круглого столу на тему: «План Маршала: досвід та уроки для України». Вих. № 135-13/284 від 28.04.15 р. – Міністру економічного розвитку і торгівлі України А.Абромавичусу.

24. Науково-аналітична записка «Пропозиції з доопрацювання Методики формування ціни на енергетичне вугілля виходячи з його калорійності та технологічної цінності, обґрунтування і розрахунки рівнів цін на енергетичне вугілля для ТЕС на 2015 рік». Вих. № 135-13/286 від 28.04.15 р. – Перш. заст. Міністра енергетики і вугільної промисловості України І.М.Мартиненкову.

25. Науково-аналітична записка «Оцінка втрат у зовнішній торгівлі України від можливої зміни тарифних режимів торгівлі у ЗВТ СНД». Вих. № 135-13/331 від 22.05.15 р. – Міністру економічного розвитку і торгівлі України А.Абромавичусу; Міністру аграрної політики та продовольства України О.М.Павленку.

26. Доповідна записка та доопрацьовані варіанти текстів проекту Комплексної державної програми підтримки та соціальної адаптації внутрішньо переміщених осіб на 2015-2016 рр. і проекту плану Заходів з організації виконання Комплексної державної програми підтримки та соціальної адаптації внутрішньо переміщених осіб на 2015-2016 рр. Вих. № 135-13/339 від 26.05.15 р. – Заст. Міністра соціальної політики України В.В.Мушиніну. Виконавці – Балакірева О.М., Титар І.О.

27. Аналітичні матеріали «Державна підтримка створення і розвитку індустріальних парків: зарубіжний досвід». Вих. № 135-13/342 від 26.05.15 р. – Голові Комітету ВР України з питань промислової політики та підприємництва В.В.Галасюку.

28. Науково-доповідна записка «Зауваження та пропозиції до проекту «Основних напрямів бюджетної політики на 2016 рік», затвердженого Розпорядженням Кабінету Міністрів України №314-р від 31.03.15 р.». Вих. № 135-13/368 від 04.06.15 р. – Голові Комітету ВР України з питань аграрної політики та земельних відносин Т.В.Кутовому.

29. Науково-аналітична записка «Досвід підготовки стратегічних програм за рекомендаціями ЄС», Вих. № 135-13/387 від 15.06.15 р. – Голові підкомітету з питань державної економічної політики, регулювання державних закупівель, державної політики у сфері побутових відходів та металобрухту Комітету ВР України з питань економічної політики А.В.Кошелевій.

30. Доповідна записка «Щодо потенційних джерел інвестиційного ресурсу в Україні у середньостроковій перспективі (2016-2020 рр.)». Вих. № 135-13/392 від 17.06.15 р. – Заст. Глави Адміністрації Президента України Д.А.Шимківу.

31. Доповідна записка «Державні закупівлі робіт з ремонту військової техніки: стан та напрями вдосконалення». Вих. № 135-13/410 від 19.06.15 р. – Прем'єр-міністру України А.П.Яценюку.

32. Науково-аналітична записка «Експертна оцінка «Основних напрямів бюджетної політики на 2016 рік». З урахуванням підсумків їх розгляду Верховною Радою України». Вих. № 135-13/415 від 22.06.15 р. – Комітету ВР України з питань бюджету; Голові Комітету ВР України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму А.Л.Палатному.

33. Науково-аналітична доповідна записка «Формування системою освіти соціокультурних складових людського капіталу в аспекті потреб ринку праці». Вих. № 135-13/429 від 26.06.15 р. – Міністерство освіти і науки України; Голові Комітету ВР України з питань науки і освіти Гриневич Л.М.

34. Науково-аналітична доповідна записка «Протести з економічними вимогами в Україні: результати моніторингу 2009-2014 рр.». Вих. № 135-13/430 від 26.06.15 р. – Адміністрація Президента України; Головний департамент з питань національної безпеки та оборони; Рада національної безпеки та оборони України; Комітет ВР України з питань національної безпеки та оборони.

35. Науково-аналітична записка «Розвиток земельних відносин в аграрному секторі в контексті реалізації Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС». Вих. № 135-13/582 від 18.09.15 р. – Міністерство аграрної політики та продовольства України.

36. Інформаційно-аналітична записка «Перспективи розвитку ринку моторного біопалива в контексті міжнародних зобов'язань України». Вих. № 135-13/586 від 23.09.15 р. – Міністру енергетики та вугільної промисловості України В.В.Демчишину; Голові Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України С.Д.Савчуку.

37. Зауваження та рекомендації до редакції проекту Концепції Державної цільової економічної програми реформування та розвитку оборонно-промислового комплексу на період до 2020 р. Вих. № 135-13/597 від 28.09.15 р. – Заст. Міністра економічного розвитку і торгівлі України Р.А.Коржу.

38. Науково-аналітична розробка «Можливості спеціальних економічних зон у забезпеченні міжрегіонального вирівнювання та розвитку депресивних територій в контексті децентралізації влади та реалізації завдань державної регіональної політики». Вих. № 135-13/598 від 28.09.15 р. – Першому заст. Міністра регіонального будівництва та житлово-комунального господарства України В.А.Негоді; Голові Підкомітету з питань регіональної політики, місцевих бюджетів та комунальної власності Комітету ВР України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування А.О.Реці.